Vammaispalvelulain mukaisen taloudellisen tuen soveltamisohje

Palvelun myöntämisperusteet Lapin hyvinvointialueella

Voimassa 1.7.2026 alkaen

Lapin hyvinvointialueen vammaisneuvosto 2.6.2026 §

Lapin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysasioiden lautakunta 18.6.2026 § 113

lapha.fi
Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Sisällysluettelo

1 Vammaispalvelulain soveltaminen 3
1.1 Soveltamisala 3
1.2 Vammaispalvelulain viimesijaisuus 3
1.3 Vammaisen henkilön määritelmä 4
2 Taloudellinen tuki 5
2.1 Taloudellisena tukena korvattavat tekniset ratkaisut ja välineet 6
2.2 Taloudellinen tuki auton tai muun kulkuneuvon hankintaan ja muutostöihin 8
3 Taloudellinen tuki hengityslaitteen varassa elävälle 10
4 Muut palvelut ja tukitoimet 11

1 Vammaispalvelulain soveltaminen

1.1 Soveltamisala

1.1.2025 voimaan astuneen vammaispalvelulain tarkoituksena on toteuttaa laissa erikseen määriteltyjen vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä poistaa esteitä niiden toteutumiseksi. Vammaispalvelulain mukaisilla palveluilla tuetaan vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä turvataan vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja sopivat palvelut.

Lain pääperiaatteena on, että vammaisella henkilöllä on oikeus saada palvelut ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää yhdenvertaisesti muiden kanssa. Vammaispalvelulain mukaisilla erityispalveluilla täydennetään yleisiä sosiaalipalveluita tilanteissa, joissa yleiset ja ensisijaiset palvelut eivät ole vammaiselle henkilölle sopivia ja poikkeavat hänen toimintarajoitteestaan johtuvasta välttämättömästä avun ja tuen tarpeesta, jota voidaan arvioida tavanomaiseen samaan elämänvaiheeseen kuuluvien avun ja tuen tarpeeseen.

Palvelun myöntämisen harkinnassa huomioidaan 1.1.2026 alkaen vammaisen henkilön *elämänvaihe*, joina pidetään elämänkulun yleisiä kehitysvaiheita ja tehtäviä. Näitä ovat lapsuus, nuoruus, aikuisuus ja vanhuus. Palvelun myöntämisen harkinnassa tulee yksilöllisesti arvioida, poikkeaako vammaisen henkilön toimintarajoitteesta johtuva välttämätön palvelun tarve kyseessä olevaan elämänvaiheeseen tavanomaisesti kuuluvasta palvelun tarpeesta.

1.2 Vammaispalvelulain viimesijaisuus

Ennen palvelujen myöntämistä vammaispalvelulain nojalla on aina arvioitava, toteuttaako haettu palvelu vammaispalvelulain tarkoitusta ja onko vastaavaa palvelua mahdollista saada sosiaalihuoltolain, terveydenhuoltolain, ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain, varhaiskasvatuslain, perusopetuslain tai muun ensisijaisen lain perusteella. Mikäli harkittavan palvelun avulla ei voida edistää henkilön itsenäistä suoriutumista ja itsemääräämisoikeuden toteutumista, tai jos palvelu on saatavissa muun lain perusteella, ei palvelua tule järjestää vammaispalvelulain nojalla. Vammaispalvelut kohdennetaan vaikeimmassa ja haavoittuvimmassa asemassa oleville.

Vammaispalvelujen myöntäminen perustuu aina hakemukseen ja asiakkaan palvelutarpeen arvioon, jossa arvioidaan myös ensisijaisten palveluiden soveltuvuus, palvelujen välttämättömyys sekä mikäli henkilön avuntarve poikkeaa siitä, mikä on henkilön elämänvaiheessa tavanomainen tarve. Palvelujen maksuttomuus ei vaikuta siihen, minkä lain mukaisia palveluita asiakkaalle myönnetään.

Tämä soveltamisohje on laadittu tukemaan yhdenmukaista, oikea-aikaista ja laadukasta päätöksen tekoa Lapin hyvinvointialueen vammaispalveluissa.

1.3 Vammaisen henkilön määritelmä

Vammaispalvelulain 2§:n nojalla palveluja järjestetään vammaispalvelulaissa määritellylle henkilölle, jolla on pitkäaikainen tai pysyvä vamman tai sairauden aiheuttama fyysinen, kognitiivinen, sosiaalinen tai aisteihin liittyvä toimintarajoite ja tämä vammaisen henkilön toimintarajoite estää häntä osallistumista yhdenvertaisesti yhteiskuntaan ja osallisuuden, itsenäisen elämän ja yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää vammaispalvelulain mukaisia palveluja.

Harkittaessa palvelujen myöntämistä vammaispalvelulain nojalla tulee aina arvioida, onko henkilö tässä vammaispalvelulaissa tarkoitettu vammainen henkilö. Lain kohdan kaikkien kohtien toteuduttava. Mikäli vammaispalvelulain 2 §:n kaikki kohdat eivät täyty, ei henkilölle voida myöntää palveluja vammaispalvelulain nojalla.

Mikäli henkilöä voidaan pitää vammaisena henkilönä lain tarkoittamalla tavalla, on vielä arvioitava haetun palvelun välttämättömyys. Palvelujen tulee olla välttämättömiä henkilön itsenäisen elämän, osallisuuden tai yhdenvertaisuuden toteutumiseksi. Palvelua ei myöskään järjestetä vammaispalveluna, jos henkilö voi saada tarvitsemansa palvelut muun lainsäädännön nojalla.

Lapin hyvinvointialue järjestää palveluja vammaispalvelulain nojalla Lapin hyvinvointialueen asukkaille, joiden tosiasiallinen asuinkunta sijaitsee Lapin hyvinvointialueella. Mikäli henkilö haluaa muuttaa muualle Suomeen, tai henkilö asuu muualla Suomessa, häntä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan palveluja kohde hyvinvointialueelta.

Henkilö, joka on kirjoilla jollain toisella hyvinvointialueella sijaitsevassa kunnassa, voi hakea palveluja Lapin hyvinvointialueelta. Tällöin hänen hakemuksensa käsitellään, kuten Lapin hyvinvointialueella jo asuvan henkilön hakemus käsiteltäisiin, ja palvelua myönnetään samoilla ehdoilla. Tällaisen hakemuksen vastaanottamisesta pitää ilmoittaa henkilön omalle sosiaalityöntekijälle hyvinvointialueella. Hyvinvointialueiden keskinäisestä korvausvastuusta päätetään erikseen.

2 Taloudellinen tuki

Lapin hyvinvointialue voi myöntää vammaiselle henkilölle taloudellista tukea *tarkoitukseen varattujen määrärahojen puitteissa*. Hyvinvointialue voi päättää määrärahojen kohdentamisesta tietyt edellytykset täyttäville vammaisille henkilöille, mikäli määrärahat eivät riitä kaikille hakijoille. Hyvinvointialue voi suunnata määrärahoja asettamalla hakijat etusijajärjestykseen, esimerkiksi kohdentamalla määrärahoja niille, joilla on vamman tai sairauden vuoksi suurin tarve vammaispalvelulain mukaiselle määrärahasidonnaiselle palvelulle. Hyvinvointialue voi myös kohdentaa kyseiseen tukitoimeen varattuja määrärahoja esimerkiksi niihin välttämättömiin päivittäisiin toimiin, jotka edesauttavat henkilön omatoimista selviytymistä kotona, työelämässä tai opinnoissa.

Lapin hyvinvointialueen vammaispalveluiden määrärahojen kohdentaminen tapahtuu ensisijaisesti niille vammaisille henkilöille, joille apuväline tai laite on välttämätön päivittäisessä elämässä tai joiden omatoimista suoriutumista välttämättömistä päivittäisistä toimista kyseinen apuvälineen tai laitteen hankinta-avustus edesauttaa. Lapin hyvinvointialue voi myös antaa taloudellisena tukena korvauksetta vammaisen henkilön käyttöön teknisiä ratkaisuja ja muita kuin lääkinnällisen kuntoutuksen välineitä.

Hyvinvointialue varaa määrärahasidonnaisiin tukitoimiin määrärahaa alueella esiintyvän tarpeen mukaan, mutta näihin tukitoimiin ei vammaisella henkilöllä ole subjektiivista oikeutta. Mikäli kyseisen vuoden määrärahat ovat käytetty, taloudellinen tuki jätetään myöntämättä. Tukea voi hakea uudelleen seuraavan vuoden määrärahoista.

Vammaispalveluiden viranhaltija tekee päätöksen aina yksilöllisen harkintansa ja arvionsa mukaisesti huomioiden asiakkaan kokonaistilanne sekä palvelun myöntämisedellytykset. Määrärahasidonnaisia tukitoimia järjestettäessä tulee huomioida hakijoiden yhdenvertainen kohtelu, ensisijainen kohdentaminen sekä määrärahan riittävyys. Asiakaskohtaiset päätökset perustuvat kuitenkin tapauskohtaiseen, yksilölliseen harkintaan ja asiakkaalle laadittuun vammaispalvelun palvelutarpeen arviointiin. Tämä soveltamisohje ei estä viranhaltijaa ohjeesta poikkeamista yksittäistapauksissa harkintansa mukaan.

2.1 Taloudellisena tukena korvattavat tekniset ratkaisut ja välineet

Lapin hyvinvointialue voi korvata vain välttämättömänä pidettävät vammasta tai sairaudesta johtuvat kohtuulliset kustannukset. Teknisten ratkaisujen ja muiden kuin lääkinnällisen kuntoutuksen välineiden hankkimisesta aiheutuvista kohtuullisista kustannuksista voidaan korvata puolet, jos vammainen henkilö tarvitsee niitä:

- päivittäisissä toimissa
- liikkumisessa
- vuorovaikutuksessa
- vapaa-ajan toiminnoissa.

Omatoimista suoriutumista olennaisesti helpottavien välineiden, koneiden ja laitteiden hankkimisesta korvataan vammaiselle henkilölle aiheutuneista todellisista ja kohtuullisista hankintakustannuksista 50 % alkuperäisten tositteiden perusteella. Vakiomalliseen välineeseen, koneeseen tai laitteeseen tehdyt vamman edellyttämät välttämättömät muutostyöt korvataan kokonaan. Korvausta apuvälineisiin ja laitteisiin myönnettäessä arvioidaan, miten apuväline edistää vammaisen henkilön itsenäistä suoriutumista päivittäisistä toiminnoista. Arvioinnissa otetaan huomioon vamman aiheuttamat rajoitukset sekä mahdollisuus käyttää muita kotiin kuuluvia välineitä. Asiakkaan on selvitettävä, miten vamma tai sairaus rajoittaa omatoimisuutta ja miten väline tai laite mahdollistaa itsenäisen suoriutumisen.

Välineellä tarkoitetaan laajasti erilaisia päivittäisissä toimissa, liikkumisessa, vuorovaikutuksessa sekä vapaa-ajan toiminnoissa tarvittavia välineitä, koneita ja laitteita. Teknisillä ratkaisuilla tarkoitetaan erilaisia kehittyvän tekniikan ja teknologian mahdollistamia ratkaisuja, joilla voidaan tukea vammaisen henkilön osallistumista ja itsenäistä elämää.

Korvattavia välineitä ja teknisiä ratkaisuja voivat olla esimerkiksi

- kommunikointimahdollisuuksia lisäävät viestintävälineet,
- toimintarajoitteen vuoksi perustellut kodinkoneet,
- harrastus- ja vapaa-ajan toiminnoissa tarpeelliset välineet ja laitteet sekä
- erilaiset turvallisuusvälineet ja -laitteet sekä niihin liittyvät tekniset ratkaisut.

Lapin hyvinvointialue voi kuitenkin määritellä kohtuullisena pidettävän osan vammaisen hankkiman välineen hankintahinnasta, jos vammainen henkilö on hankkinut kalliimman ja/tai teknisesti vaativamman laitteen kuin vammasta tai sairaudesta johtuva tarve välttämättä edellyttää. Korvaus lasketaan silloin kohtuullisina pidetyistä välttämättömistä kustannuksista, ei välttämättä todellisesta

hankintahinnasta. Jos myönnetty korvaus eroaa haetusta korvauksesta, päätöksessä on perusteltava ja osoitettava ne välttämättömät, kohtuulliset kustannukset, joilla väline olisi voitu hankkia.

Korvausta tulee hakea puolen vuoden kuluessa kustannusten syntymisestä, mutta selkeintä on keskustella hankinnasta etukäteen Lapin hyvinvointialueen vammaispalvelujen sosiaalityöntekijän kanssa. Välineiden, koneiden ja laitteiden käyttö- ja huoltokustannuksista, (paristot, polttimot, sähkölaskut) vastaa vammainen henkilö itse.

Korvauksen ulkopuolelle jäävät lääkinnällisenä kuntoutuksena myönnettävät välineet, koneet ja laitteet. Lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvat välineet, koneet ja laitteet voivat kuitenkin tulla korvattavaksi toissijaisesti, silloin kun vammainen henkilö ei saa hänelle riittäviä tai sopivia palveluja terveydenhuoltolain tai vakuutus- ja työeläkelaitosten apuvälinepalveluja säätelevän lainsäädännön nojalla. Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden myöntämiseen on olemassa Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet.

Mikäli kyseessä on uuden koneen hankinta rikkoutuneen tilalle, korvausta ei suoriteta**.**

- Harkinnanvaraisen apuvälineen asennuskustannuksia ei korvata.

Edellytyksenä on, että tuen avulla voidaan edistää vammaispalvelulain tarkoituksen toteutumista sekä poistaa toimintarajoitteesta johtuvia esteitä ja haittoja päivittäisissä toiminnoissa, liikkumisessa, vuorovaikutuksessa sekä vapaa-ajan toiminnoissa. Tekniikan ja teknologian kehittyessä saataville voi tulla uudenlaisia ratkaisuja. Sen sijaan tavanomaista, useimmissa kotitalouksissa käytössä olevaa välinettä tai teknistä ratkaisua ei korvata.

2.2 Taloudellinen tuki auton tai muun kulkuneuvon hankintaan ja muutostöihin

Taloudellista tukea voidaan myöntää auton tai muun kulkuneuvon hankintaan henkilöille, jotka täyttävät liikkumisen tuen kriteerit. Tämä tuki voi olla myös yksi vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen toteuttamistavoista.

Kustannuksina huomioidaan vammaiselle henkilölle auton hankinnasta aiheutuvat todelliset, välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset. Henkilö voi halutessaan hankkia paremmin varustellun auton, mutta auton hankinnan tuen määrässä otetaan huomioon vain toimintarajoitteesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset.

Lapin hyvinvointialue korvaa kokonaan toimintarajoitteen edellyttämät välttämättömät ja kohtuulliset muutostyöt, jotka tehdään vakiomalliseen välineeseen tai muuhun tekniseen ratkaisuun sekä autoon tai muuhun kulkuvälineeseen. Muutostyöt korvataan kokonaan ottaen huomioon taloudellisen tuen määrärahasidonnaisuus. Välttämättömiä ovat sellaiset muutostyöt, jotka mahdollistavat vakiomallisen välineen tai muun teknisen ratkaisun käytön.

Taloudellista tukea on haettava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun vammainen henkilö on saanut auton tai muun välineen tai teknisen ratkaisun haltuunsa.

Mikäli Lapin hyvinvointialueella joudutaan rajaamaan tuen myöntämistä määrärahojen riittämättömyyden vuoksi, tukea myönnettäessä ovat etusijalla seuraavat asiakasryhmät:

- Työssäkäyvät sekä opiskelevat henkilöt.
- Vammaiset henkilöt, jotka ajavat itse autoa ja tarvitsevat liikkumisessaan apuvälineitä.
- Alle 18-vuotiaat vammaiset henkilöt, jotka tarvitsevat vamman tai sairauden vuoksi lisälaitteita pystyäkseen matkustamaan perheen autossa ja jotka eivät saa riittäviä liikkumisen tuen palveluja Lapin hyvinvointialueen järjestämänä. Jos korvausta auton hankintaan anotaan vammaisen lapsen tai nuoren kuljetustarpeisiin, päätöstä tehtäessä selvitetään hakijan perheolosuhteet ja auton käyttötarpeet lapsen tai nuoren kuljetuksiin. Vammaisen lapsen perhettä avustetaan auton hankinnassa vain erityisen painavista syistä.

Auton tai muun kulkuneuvon kustannusten korvaamisen edellytyksenä on, että vammasta tai sairaudesta aiheutuva kulkuneuvon tarve on jatkuva, päivittäinen tai usein toistuva ja se helpottaa vammaisen henkilön omatoimista liikkumista.

Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon aika edellisen taloudellisen tuen myöntämisestä. Auton tai muun kulkuneuvon vaihto on pääasiallisesti perusteltua, jos hakijan vammasta tai sairaudesta johtuva tarve on oleellisesti muuttunut tai auto tai muu kulkuneuvo ei ole tarkoituksenmukainen. Hakemukseen liitetään katsastusaseman tekemä kuntotarkastuslausunto, jos hankinta-avustusta hakiessa vedotaan auton tai muun kulkuneuvon kuntoon. Auton tai muun kulkuneuvon huoltokustannuksia ja talvi-/kesärenkaita lisävarusteina ei korvata.

Auton tai muun kulkuneuvon hankinta-avustuksen määrässä otetaan huomioon asiakkaan kuljetusten yksilölliset tarpeet sekä tarvittavan auton kohtuullinen hankintahinta. Taloudellista tukea autoon tai muuhun kulkuneuvoon voidaan myöntää puolet hankintahinnasta, enintään kuitenkin 4000 euroa. Henkilö saama autoveron palautus uudesta autosta tai käytettynä maahantuodusta autosta huomioidaan hankintahintaa vähentävänä. Kustannuksia korvattaessa kohtuuhintaisen auton hankintahinnasta vähennetään autoveron palautuksen lisäksi vakuutuskorvaukset, vanhasta autosta saatu hyvitys sekä muut mahdolliset avustukset. Tavanomaisena pidettäviä lisävarusteita ei korvata vammaispalvelulain nojalla.

Taloudellista tukea voidaan myöntää ajamisen ja auton hallitsemisen kannalta välttämättömiin ja kohtuullisiin lisälaitteisiin ja muutostöihin 100 % kustannuksista ja auton käytön kannalta hyödyllisiin lisälaitteisiin ja muutostöihin 50 % kohtuullisista kustannuksista. Lisälaitteet myönnetään asiakkaalle omaksi tai lainaan ja niiden mahdollisista huolloista vastaa laitteen omistaja. Omistusoikeus ilmenee viranhaltijan päätöksestä.

Taloudellisen tuen hakemuksen liitteenä tulee olla:

- selvitys vammasta tai sairaudesta ja sen vaikutuksesta toimintakykyyn, ja haettavan laitteen tarpeeseen (enintään kuusi kuukautta vanha) tai toiminta- tai fysioterapeutin suositus lisälaitteiden tarpeesta tai auton käytön tarpeellisuudesta suhteessa vammaan tai sairauteen
- kirjallinen autoliikkeen / pienkoneliikkeen kustannusarvio ostettavaksi suunnitellusta autosta tai muusta kulkuneuvosta, kauppakirja jo ostetusta autosta tai muusta kulkuneuvosta sekä liikkeen kirjallinen arvio vaihtoautosta tai muusta kulkuneuvo saatavasta hyvityksestä.
- tekninen erittely auton tai muun kulkuneuvon varusteista
- kustannusarviot vamman tai sairauden vuoksi välttämättömistä lisälaitteista ja arvio muutostöistä aiheutuvista kustannuksista

- ennakkoveropäätös koskien autoveronpalautusta, mikäli autoa ollaan nyt ensimmäistä kertaa Suomeen rekisteröimässä
- päätökset muista hankintaan myönnetyistä avustuksista tai korvauksista esimerkiksi vakuutusyhtiön päätös
- kopio ajokortista / ajo-oikeuden osoittaminen
- mahdollinen auton tai muun kulkuneuvon kuntotarkastuslausunto, jos perusteluna on auton huonokuntoisuus
- muut perustelut taloudellisen tuen hakemiselle
- todistus ammattiin johtavasta opiskelusta tai työssä olosta

3 Taloudellinen tuki hengityslaitteen varassa elävälle

Hengityslaitteen varassa elävä on henkilö, jonka erikoissairaanhoidon alainen ylilääkäri tai asiantuntijaryhmä on määritellyt hengityshalvauspotilaaksi jatkuvan ja pitkäaikaisen hengityskonetarpeen vuoksi ennen vammaispalvelulain voimaantuloa 1.1.2025.

Vammaispalvelulaissa käytetään termiä hengityslaitteen varassa elävä henkilö. Hengityslaitteen varassa elävällä henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jonka elämän ylläpitäminen edellyttää henkitorviavanteen kautta toteutettavaa tai muuta pysyvää taikka pitkäaikaista ympärivuorokautisesti laitteen avulla toteutettavaa hengitystukihoitoa.

Hengityslaitehoitoon perehtyneen erikoislääkärin tulee tehdä uuden palvelua hakevan asiakkaan osalta lääketieteellinen arvio ja antaa lausunto siitä, onko kyseessä vammaispalvelulaissa tarkoitettu hengityslaitteen varassa elävä henkilö.

Hengityslaitteen varassa elävän henkilön palvelut järjestetään 1.1.2025 alkaen (viimeistään 1.1.2028) vammaispalvelulain mukaisina palveluina. Palvelutarpeen arvioinnissa ja asiakassuunnitelmassa otetaan huomioon asiakkaan yksilöllinen tilanne sekä hänen näkemyksensä palvelujen toteuttamistavasta. Keskeisiä kotona asumista mahdollistavia palveluita ovat asumisen tuki ja henkilökohtainen apu. Hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle voidaan myöntää myös muita vammaispalvelulain tai muun lain mukaisia palveluita hänen yksilöllisen palvelutarpeensa mukaisesti.

Hengityslaitteen varassa elävän henkilön terveydenhoito on edelleen terveydenhuollon vastuulla. Hengitystukihoidon tarve todetaan terveydenhuollossa. Hengitystukihoitoon välittömästi liittyvien tarpeiden lisäksi terveydenhuollossa

arvioidaan myös muu asiakkaan lääketieteellinen tarve, kuten apuvälineet ja kuntoutus. Tarvittaessa terveydenhuolto osallistuu myös hengityslaitteen varassa elävän henkilön palveluja toteuttavien henkilöiden (esimerkiksi avustajat) perehdytykseen.

Sosiaalihuollon viranhaltija tekee muutoksenhakukelpoisen päätöksen hengityslaitteen varassa elävän henkilön taloudellisesta tuesta, vammaispalveluista sekä muista tarvittavista sosiaalipalveluista.

Hengityslaitteen varassa elävällä henkilöllä on oikeus saada taloudellista tukea ylläpitokustannuksiinsa silloin, kun hän ei ole terveydenhuollon laitoshoidossa. Jos vammaiselle henkilölle maksetaan ylläpitokorvausta ennen 1.1.2025 voimaan tulleiden säännösten perusteella, samalta ajalta ei ole oikeutta saada hengityslaitteen varassa elävän henkilön taloudellista tukea.

Hengityslaitteen varassa elävillä henkilöillä siirtymäaikasäännös eroaa lain yleisestä siirtymäaikasäännöksestä. Siirtyminen uuden vammaispalvelulain mukaisiin palveluihin edellyttää hengityslaitteen varassa elävän henkilön omaa pyyntöä siirtymäaikana. Tänä aikana siirtyminen vammaispalvelulain (675/2023) mukaisin palveluihin hyvinvointialueen aloitteesta ei ole mahdollista. Ennen vammaispalvelulain (675/2023) voimaantuloa erikoissairaanhoito on järjestänyt hengityshalvausstatuksen omaavan henkilön kotona asumisessa tarvittavan avun ympärivuorokautisen hoitoringin avulla. Tämä hoitorinki on pääosin koostunut lähihoitajista.

Vammaispalvelulain (675/2023) voimaantultua työntekijäringin ammattirakennetta voidaan muuttaa henkilön tarpeesta ja tilanteesta riippuen terveydenhuoltopainotteisesta mallista kokonaan tai osin henkilökohtaisen avun tuella toteutettavaksi.

4 Muut palvelut ja tukitoimet

Lapin hyvinvointialue voi järjestää tämän lain perusteella myös muita lain tarkoituksen toteuttamiseksi tarvittavia palveluita ja taloudellisia tukitoimia.

Tukitoimen edellytyksenä on hankinnan tarpeellisuus ja välttämättömyys, miten tukitoimi edesauttaa tai edistää henkilön mahdollisuuksia selviytyä tavanomaisista elämäntoiminnoista.

Vammaiselle henkilölle voidaan korvata määrärahojen puitteissa ylimääräiset vaatetuskustannukset, jotka johtuvat vamman tai sairauden aiheuttaman toimintarajoitteen vuoksi vaatteiden tavanomaista suuremmasta kulumisesta tai siitä, että henkilö ei voi käyttää valmiina ostettavia vaatteita tai jalkineita, eikä näitä kustannuksia korvata lääkinnällisenä kuntoutuksena tai korvata muulla tavalla. Vamman tai sairauden aiheuttama haitta voi edellyttää vaatteiden teettämistä mittatilaustyönä. Tällöin ylimääräisiksi vaatetuskustannuksiksi voidaan katsoa teetetyn vaatteen hinta vähennettynä vastaavan valmiina ostettavan vaatteen hinnalla.

Tukea voidaan myöntää erityisravinnosta tai erityisravintovalmisteista aiheutuviin ylimääräisiin kustannuksiin, jos henkilö joutuu käyttämään niitä pitkäaikaisesti ja säännöllisesti. Erityisravintokustannuksina ei korvata sellaisia menoja, jotka perustuvat vain lääkärin suosituksiin tai ovat tavanomaisia ruokatavarakaupan artikkeleihin luettavia ravintoaineita ja -valmisteita. Vamman tai sairauden edellyttämä erityisravinnon tai -valmisteen käyttö tulee olla lääketieteellisesti yksityiskohtaisesti selvitetty. Korvauksen suuruutta määrättäessä otetaan huomioon myös ensisijaisten tukimuotojen kautta saatu taloudellinen apu. Eräitä kliinisiä ravintovalmisteita voidaan korvata sairausvakuutuslain nojalla Kelasta. Ravintomenojen suuruutta arvioitaessa tukena voidaan käyttää toimeentulotuen perusosan ravintomenojen määrää.

Ohjeeseen tehdyt muutokset

Päivämäärä	Muutoksen tekijä	Muutos